

Slovenská perníková chaloupka

UNIKÁTNÍ MALOVANÉ DŘEVĚNICE V ČIČMANECH

Pohádkový zeměpis funguje! Chcete s dětmi najít perníkovou chaloupku? Řiďte se pravidlem, že cíl pohádkového putování se zpravidla nachází za devatero horami a devatero řekami, a vydejte se na výlet východním směrem.

Postupně překonejte Železné hory, Českomoravskou vrchovinu, Žďárské vrchy, Dražanskou vrchovinu, Oderské vrchy, Beskydy, Javorníky a Strážovské vrchy (kontrolní součet souhlasí, devatero hor) a přebrodte se přes Doubravu, Chrudimku, Svratku, Svitavu, Moravu, Moravici, Odru, Bečvu a Váh (v pořádku, devatero řek). Pohádková cesta vás zavede až do nejvýše položené vesničky Žilinského okresu, do Čičman.

Perníkových chaloupek tu najdete hned několik. Vesnička, která je od roku 1977 památkovou rezervací lidové architektury, se totiž proslavila svými dře-

věnými roubenkami, jejichž stěny si obyvatelé zdobili bílými geometrickými ornamenty, připomínajícími cukrovou polevu na perníku. Důvod, proč se majitelé domků pouštěli do takového zdobení, je prozaický. Vápený nátěr měl chránit dřevo před působením vody, slunce a větru.

Co nevzaly plameny

Historie vesničky, jejíž název znamená Vrchovany, tedy osada na vrchách, sahá až do 13. století, ale s ozdobnými nátěry stěn domů se začalo před dvěma sty lety. Při ochraně dřeva se autoři maleb inspirovali jednoduchými vzory výšivky zdejších lidových

krojů. Ve dvou nejzachovalejších domech jsou pro návštěvníky připravené výstavy ukazující život na slovenských horách.

Takzvaný Radenův dům poznáte podle toho, že je patrový a jeho horní patro obepíná krytá dřevěná pavlač.

V něm najdete expozici, která vás seznámí s historií Čičman. V domě s číslem popisným 42 výstava ukazuje život velké rodiny. Dozvíte se tu například, co zdejší děti dostávaly při narození. Nejprve se na ně prý pokládala kožich, který měl dětem přinést krásně vlnité vlasy. Chlapci pro přivolení zručnosti dostali kleště a kladívko, dívky zase jehlu, aby byly zručné při vyšívání. Po dobu letních prázdnin jsou oba domy otevřené každý

V Radenově domě s krytou pavlačí najdete expozici o historii vesnice

den od 8 do 18 hodin, v pondělí je otevírací doba zkrácená od 10 do 16 hodin.

Zachovalých „perníkových chaloupek“ by tu mohlo být víc, kdyby obec v letech 1907, 1921 a 1945 neponičily požáry. Naštěstí krátké byly plameny na zděné stavby v Čičmanech, a tak pokud by vás přepadl hlad, můžete si zajít na oběd do stylové restaurace. Barokní kaštieľ, ve kterém se restaurace s penzionem nachází, stojí v sousedství kostela Nájdenia sv. Kríža. ■

VÁCLAV TRACHTA

Informace

Čičmany leží u pramene řeky Rajčianky ve Strážovských vrších. Ze Žiliny je to sem 36 km a cesta vede přes Rajec a Fačkov. Pokud byste chtěli jet do Čičman z Bratislavy, zamířte postupně na Ilavu a Košec. V Košeci pak odbočíte vpravo na Košecké Podhradie a Zliechov. Tím se dostanete na silnici vedoucí až do Čičman. Zřejmě nejhezčí příjezd je od Prievidze přes Fačkovské sedlo, místo s krásným výhledem do krajiny.

Zajímavost

Co je to kaštieľ? Zatímco v češtině se v architektuře rozlišuje mezi hradem a zámkem, ve slovenštině znamenají obě slova totéž a používají se jako synonyma pro stavby, kterým se v Česku říká hrad, tedy pevnostní stavba. Jako kaštieľ se označuje pohodlné panské sídlo, které dílem slouží k odpočinku a dílem jako správní centrum panství. Na Slovensku se začaly stavět v renesanci. Největšího rozmachu dosáhly poté, co opadlo nebezpečí tureckých nájezdů.

Ubytování

Nejlépejší volbou pro nocování v Čičmanech je stylová chaloupka zvaná **Drevenice Ondreja Gregora**. Malovaná, jako z pohádky. Bydlet v ní může najednou až osm lidí. Cena za pronájem celé roubenky je 1250 slovenských korun za noc a dále doplatek za spotřebovanou elektřinu. Informace o volných termínech na telefonu 041 7632 922.

IN magazín Hospodářských novin • Šéfredaktor listu: Petr Šimůnek • **IN magazín**: Jan Dražan (vedení), Libor Ševčík, Tomáš Wehle, Kateřina Hovorková, Zuzana Micháková (grafika)
• **Redakce**: Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **mail**: in.hn@economia.cz, **telefon**: 233 073 118, **fax**: 233 072 060 • **Příjem inzerce**: Inzertní oddělení Economia a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **telefon**: 233 071 782 • **Tisk**: Moraviapress, a. s., Brno • **Samostatně neprodejné**